

References

1. Tazrin Ranman. Challenges of Using Technology in the Secondary English Language Classroom In partial fulfillment of the requirements For The degree Masters of Arts in TESOL BRAC Institute of Languages (BIL) BRAC University (14th Floor) 66, Mohakhali, Dhaka-1212 June 2015.
2. Bolibekova Mavjuda Mardievna¹, Jalolova Shakhnoza Mukhamadjanovna², Nematov Ozodbek Nematovich³, Tangriyev Valisher Azamovich. The importance of modern methods and technologies in learning English. Journal of Critical Reviews. 2010
3. Larsen-Freyen, Dian. Methods and principles of language teaching. Oxford University Press, USA: 2000.

Шемякіна Наталія Володимирівна,
доцент кафедри правничої лінгвістики
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат філологічних наук, доцент

ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ОНЛАЙН НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ПІД ЧАС КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ

Надзвичайні обставини, що склалися у зв'язку поширенням коронавірусу COVID-19, змусили всі заклади вищої освіти перейти на дистанційне та онлайн-навчання. Переведення здобувачів вищої освіти на навчання на відстані потребувало повного перегляду та трансформації навчально-виховного процесу, викладання іноземних мов зокрема. Перед викладачами постало непросте питання: яким чином раптом перетворити безліч складних когнітивних та міжособистісних взаємодій, які пропонує очне навчання, в онлайн-курс? Однак, це не є простим завданням, як здається на перший погляд.

Проте, вихід є: науково-педагогічні працівники мають можливість підготувати курс, розрахований на онлайн-навчання таким чином, щоб здобувачі вищої освіти змогли повноцінно продовжувати своє навчання за таких незвичних обставин. Чітке планування нового дистанційного та онлайн-курсу дозволить викладачам мати менше коректив для внесення їх протягом всього викладання дисципліни.

Розглянемо критерії розробки та особливості використання електронних підручників з іноземної мови під час дистанційного навчання у закладах вищої освіти. В умовах, що

склалися, електронний підручник є дуже необхідним та виправданим навчальним засобом, оскільки передбачає можливість його використання як під час занять он-лайн в режимі відеоконференцій (Zoom), так і під час самостійної роботи здобувачів.

Безумовно, розробляючи електронний підручник, потрібно знати, що електронні навчальні засоби повинні відповідати основним дидактичним принципам: науковості, доступності, проблемності навчання, наочності, системності і послідовності викладення матеріалу, забезпеченню свідомості навчання, самостійності і активізації діяльності студента, єдності навчальної, розвивальної і виховної мети, забезпеченню систематичності і послідовності навчання з використанням електронного ресурсу.

При цьому компетентнісний підхід, як принцип побудови електронного підручника, передбачає таку організацію навчального матеріалу, яка забезпечить взаємозв'язаний розвиток всіх компонентів іншомовної комунікативної компетенції: мовної, мовленнєвої, професійної, загальнокультурної, соціокультурної.

Можна погодитись з думкою про те, що «електронний підручник повинен максимально полегшити розуміння та запам'ятовування (причому активне, а не пасивне) найбільш істотних понять, тверджень і прикладів, залучаючи в процес навчання інші, ніж звичайний підручник, можливості людського мозку, зокрема, слухову та емоційну пам'ять, а також використовуючи комп'ютерні пояснення» [3].

Незаперечними перевагами електронних підручників є можливість організації «живого» подання інформації – мультимедійні технології дозволяють створити відповідні моделі, включити аудіо- і відеофрагменти. Можливості наочного викладу матеріалу, привернення уваги і багатоканальний механізм подачі інформації є провідними досягненнями комп'ютерних освітніх систем. У цьому випадку викладач отримує потужний засіб, а студент – максимально ефективну можливість якісного засвоєння матеріалу [2; 5]. Серед інших переваг електронних підручників: оперативне внесення змін та доповнень, зручність пересилання електронною поштою, компактність збереження у пам'яті комп'ютера або на диску, простий спосіб тиражування.

Отже, електронний навчальний підручник повинен містити:

- На базовому рівні:

- основний теоретичний матеріал, що відповідає вимогам стандартів;

– системи вправ і завдань, що дозволяють сформувати й розвинути практичні уміння і навички;

– методи і засоби підсумкової оцінки засвоєння базових знань.

• На додатковому рівні:

– навчальний матеріал, до якого здобувач може звертатися для поглибленого вивчення питань курсу;

– навчальний матеріал, до якого здобувач може звернутися для задоволення професійних питань.

Викладачі можуть використовувати різноманітні прийоми та методи навчання, що пристосовані для дистанційних занять онлайн, в режимі відеоконференції, та організовувати мовленнєву діяльність, яка б поєднувала зміст навчального матеріалу, максимально орієнтовану на здобувачів, яка є здійсненою для них і мала б чітко визначені цілі та терміни виконання. Так само, як і у традиційному форматі, необхідно розробити критерії визначення результатів навчання та повідомляти їх здобувачам. Слід чітко визначити навчальну діяльність та вправи або тестові завдання для оцінювання, які допоможуть здобувачам досягти результатів та правильно їх зрозуміти.

Таким чином, плануючи заняття із застосуванням телекомунікаційних та електронних навчальних засобів, як у звичайних умовах навчання, так і в період, наприклад, карантинних обмежень, необхідно керуватися педагогічною доцільністю застосування того або іншого методу, а також способом його застосування під час викладання навчального матеріалу. Використання електронних засобів навчання у процесі навчання іноземних мов значно впливає на форми і методи навчання, характер взаємодії між викладачем та здобувачами і, відповідно, на методика проведення занять у цілому. Безумовно, застосування телекомунікаційних технологій не замінює традиційні методи навчання, але значно підвищує їх ефективність [1].

При методично обґрунтованому застосуванні, електронні підручники та Інтернет-технології стають основною базою сучасної освіти, що гарантує потрібну якість, варіативність, диференціацію та індивідуалізацію навчально-виховного процесу, а також, як показує досвід, може стати рятувальним засобом навчання при таких надзвичайних обставинах, як пандемія, що стала серйозним викликом для всіх галузей, та освіти зокрема.

Список використаних джерел

1. Ахмедова А.М. Фадеева Е.Ю. Использование образовательных ресурсов Интернета на уроках физики. *Ученые записки института социальных и гуманитарных знаний: материалы V Международной научно-практической конференции «Электронная Казань – 2013»*. Часть II. Казань: Юниверсум, 2013. № 1 (11). С. 267–273.

2. Глибовець М.М., Гломозда Д.К. Формальна модель координаційно-орієнтованої мережі для колаборативної системи навчання. *Проблеми програмування*. Київ, 2006. № 2. С. 402–412.

3. Зими́на О.В. Печатные и электронные учебные издания в современном высшем образовании: Теория, методика, практика. Москва: издательство МЭИ, 2003. 336 с.

4. Карамышева Т.В. Изучение иностранных языков с помощью компьютера. В вопросах и ответах. Санкт-Петербург: издательство «Союз», 2001. 192 с.

5. Панова Е.В. Электронный учебник: преимущества и проблемы использования в учебном процессе. *Международная конференция «Библиотеки и Образование»*. 2007 *«Информационные ресурсы и сервисы открытого образования»*. URL: http://www.spbdt.ru/files/Conferens/pankovaev_01_2007.pdf